

Vestfold fylkeskommune takker for muligheten til å gi høringssvar til NOU 2018:16 Det viktigste først. Viser til brev fra Helse og omsorgsdepartementet av 21. februar 2019, vedrørende høringen om NOU 2018:16. Høringssaken har vært behandlet i Hovedutvalg for kultur, idrett og folkehelse. Etter behandling av saken avgir Vestfold fylkeskommune følgende høringssvar:

Ettersom fylkeskommunen har ansvar for drift av den offentlige tannhelsetjenesten, avgis det høringssvar på forslag som berører denne tjenesten.

Vestfold fylkeskommune støtter utvalgets forslag til prioriteringskriterier og mener at kriteriene gir et godt grunnlag for å sikre at offentlig finansierte tannhelsetjenester fordeles blant de grupper i befolkningen som trenger det mest. Vestfold fylkeskommune mener det er relevant at kriteriene nytte og alvorlighet suppleres slik at fysisk, psykisk og sosial mestring også blir en del av kriteriene.

På spørsmålet om prioriteringskriteriene er egnet for vurderinger på faglig nivå, mener Vestfold fylkeskommune at kriteriene kan understøtte faglige og etiske vurderinger i møte med den enkelte pasient i tannhelsetjenesten. Det er viktig å utvikle gode, faglige beslutningsverktøy for å bidra til felles praksis på tvers av landets fylker, slik at pasienters tilbud i minst mulig grad påvirkes av hvor i landet tilbudet gis. Dette vil trolig også være relevante verktøy for privat sektor.

Vestfold fylkeskommune ser at det kan være nødvendig å utvikle en metodikk eller verktøy for systematisk og kvantitativ prioritering på administrativt og politisk nivå, men mener likevel kriteriene kan anvendes som utgangspunkt for avveininger i styringen av tjenestens begrensede ressurser. Et eksempel her kan være at tjenesten i størst mulig grad unngår for hyppige tannhelsekontroller av barn og unge med lav risiko for hull, men heller følger nasjonale anbefalinger på 24 måneders intervaller for disse. Dette vil gi effektiv ressursutnyttelse sett opp mot nytte- og alvorlighetskriteriene, og vil bidra til at tannhelsetjenesten kan prioritere hyppigere innkallinger av barn og unge med høy risiko for hull, samt at ressursene også kan brukes på eksempelvis eldre eller personer med rusmiddelavhengighet.

Vestfold fylkeskommune støtter at prioriteringskriteriene bør legges til grunn ved en helhetlig gjennomgang og revisjon av aktuelt lovverk for tannhelsetjenesten, herunder av prioriterte grupper i tannhelsetjenesten og de tilfeller som gir stønad fra folketrygden. En slik gjennomgang bør også omfatte gjeldende veiledere og retningslinjer, slik at det legges bedre til rette for helhetlige prioriteringer mellom grupper i den fylkeskommunale tannhelsetjenestens samfunnsoppdrag.

Gjeldende Lov om tannhelsetjenester er en lov med såkalte arvede rettigheter, hvilket innebærer at vedtak om tiltak eller tjenester etter annet lovverk (eksempelvis om helsehjelp i hjemmet) utløser rettigheter til gratis tannbehandling i den fylkeskommunale tannhelsetjenesten. Bakgrunnen for dette må antas å være en vurdering av at behov for helsehjelp i hjemmet er ensbetydende med behov for gratis tannhelsetjenester. Dette innebærer at den fylkeskommunale tannhelsetjenesten i praksis har et svært begrenset handlingsrom til å gjøre prioriteringsvurderinger for disse gruppene.

Vestfold fylkeskommune støtter utvalgets forslag om å styrke kunnskapsutvikling og forskning på tannhelsefeltet. Vestfold fylkeskommune mener, i likhet med utvalget, at det er viktig å tilrettelegge for deling av data som kan brukes som grunnlag for prioriteringsbeslutninger. Innen tannhelse bør det jobbes for å etablere et nasjonalt kodeverk i pasientjournalssystemet for å øke kunnskap om helsetilstand, behandlingskvalitet og tiltak i tannhelsetjenesten. Dette vil gi kunnskapsgrunnlag som kan understøtte prioriteringer og bidra til å utvikle tjenestetilbudet.